

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 23. oktobra 2017*

„Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Zloraba prevladujočega položaja – Sistem selektivnega popravljanja – Zavrnitev proizvajalcev švicarskih ročnih ur, da bi neodvisnim urarjem popravljavcem dobavljali nadomestne dele – Primarni in poprodajni trg – Odprava vsakršne učinkovite konkurence – Sklep o zavrnitvi pritožbe“

V zadevi T-712/14,

Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR) s sedežem v Bruslju (Belgija), ki sta jo sprva zastopala P. Mathijsen in P. Dyrberg, nato M. Sánchez Rydelski in nazadnje P. Benczek, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki so jo sprva zastopali F. Ronkes Agerbeek, M. Farley in C. Urraca Caviedes, nato A. Dawes, F. Ronkes Agerbeek in J. Norris-Usher, agenti,

tožena stranka,

ob sodelovanju

LVMH Moët Hennessy-Louis Vuitton SA s sedežem v Parizu (Francija), ki jo zastopata C. Froitzheim, odvetnica, in R. Subiotto, QC,

Rolex, SA s sedežem v Ženevi (Švica), ki jo zastopa M. Araujo Boyd, odvetnik,

in

The Swatch Group SA s sedežem v Neuchâtelu (Švica), ki sta jo sprva zastopala A. Israel in M. Jakobs, nato A. Israel in J. Lang, odvetniki,

intervenientke,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2014) 5462 final z dne 29. julija 2014, s katerim je Komisija zavrnila pritožbo tožeče stranke v zvezi z domnevnimi kršitvami členov 101 in 102 PDEU (zadeva AT.39097 – Popravljanje ročnih ur),

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi M. Prek, predsednik, E. Buttigieg in B. Berke (poročevalec), sodnika,

* Jezik postopka: angleščina.

sodna tajnica: C. Heeren, administratorica,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 10. februarja 2017

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje in izpodbijani sklep

Upravni postopek

- 1 Tožeča stranka, Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR), je nepridobitno združenje devetih nacionalnih združenj iz osmih držav članic, ki zastopa interese neodvisnih urarjev popraviljavcev ročnih ur.
- 2 Tožeča stranka je 20. julija 2004 pri Komisiji Evropskih skupnosti vložila pritožbo proti družbam The Swatch Group SA, Richemont International SA, LVMH Moët Hennessy-Louis Vuitton SA, Rolex, SA, Manufacture des montres Rolex SA, Société anonyme de la Manufacture d'horlogerie Audemars Piguet & Cie in Patek Philippe SA Manufacture d'Horlogerie (v nadaljevanju: proizvajalci švicarskih ročnih ur) in zatrjevala obstoj sporazuma ali drugega usklajenega ravnanja med njimi ter se sklicevala na zlorabo prevladujočega položaja, ki je posledica zavrnitve teh proizvajalcev, da bi nadaljevali dobavljanje rezervnih delov neodvisnim popraviljavcem ročnih ur.
- 3 Komisija je 10. julija 2008 sprejela Odločbo C(2008) 3600 (zadeva COMP/E-1/39.097 – Popravljanje ročnih ur), s katero je zavrnila pritožbo CEAHR ob sklicevanju na neobstoj zadostnega interesa Evropske unije za nadaljevanje preiskave o zatrjevanih kršitvah.
- 4 Splošno sodišče je 15. decembra 2010 to odločbo Komisije o zavrnitvi pritožbe razglasilo za nično. Odločilo je, da je Komisija kršila obveznost upoštevanja vseh upoštevnihih pravnih in dejanskih okoliščin ter pozorne preučitve vseh elementov, ki ji jih predloži pritožnik, da ni dovolj obrazložila trditve, da pritožba zadeva kvečjemu segment trga omejene velikosti in torej prav tako omejenega gospodarskega pomena, ter da je storila očitno napako pri presoji, ker je menila, da trg storitev popraviljanja in vzdrževanja ročnih ur ni upošteven ločen trg, ampak ga je treba preučevati skupaj s trgov luksuznih in prestižnih ročnih ur. Zato je ugotovilo, da so nepravilnosti, ki jih je storila Komisija, lahko vplivale na njeno presoj o v zvezi z obstojem zadostnega interesa Unije za nadaljnjo obravnavo pritožbe (sodba z dne 15. decembra 2010, CEAHR/Komisija, T-427/08, EU:T:2010:517, točke od 33 do 43, od 76 do 119 in od 157 do 178).
- 5 Po izreku te sodbe je Komisija 1. avgusta 2011 začela postopek proti proizvajalcem švicarskih ročnih ur v skladu s členom 7 Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 81). Komisija je 29. julija 2013 tožečo stranko na sestanku o trenutnem stanju postopka seznanila s svojim začasnim stališčem o pritožbi. Po preučitvi se je odločila, da ne bo nadaljevala preiskav.
- 6 Z dopisom z dne 3. septembra 2013 je tožečo stranko uradno obvestila, da namerava pritožbo zavrniti.
- 7 Tožeča stranka je z dopisom z dne 27. septembra 2013 Komisiji predložila stališča o zavrnitvi pritožbe. Vztrajala je pri tem, da zavrnitev proizvajalcev švicarskih ročnih ur, da bi dobavljali nadomestne dele, pomeni kršitev členov 101 in 102 PDEU.

- 8 Komisija je, potem ko je 16. septembra 2013, 18. novembra 2013 oziroma 19. novembra 2013 zbrala stališča družb Richemont, Rolex in The Swatch Group ter potem ko jih je skupaj z nezaupnimi dokumenti, na podlagi katerih je izoblikovala svojo presojo, posredovala tožeči stranki, to 16. januarja in 5. marca 2014 na sestankih o trenutnem stanju postopka obvestila, da njena stališča ne vsebujejo pomembnih novih elementov, zaradi katerih bi spremenila svoje prvotno stališče.
- 9 Komisija je 29. julija 2014 sprejela Sklep C(2014) 5462 final v zadevi AT.39097 – Popravljanje ročnih ur (v nadaljevanju: izpodbijani sklep), s katerim je zavrnila pritožbo tožeče stranke zaradi nesorazmernosti sredstev, ki bi bila potrebna za podrobnejšo preiskavo, glede na majhno verjetnost, da se dokaže kršitev členov 101 in 102 PDEU.

Izpodbijani sklep

- 10 Komisija se je pri preiskavi omejila na ročne ure, ki jih je iz ekonomskih in tehničnih razlogov vredno popravljati, torej tiste, ki se prodajajo za več kot 1000 EUR (v nadaljevanju: prestižne ročne ure).
- 11 Uvodoma je opozorila na konkurenčnost trga proizvodnje prestižnih ročnih ur.
- 12 Delovanje storitev popravljanja in vzdrževanja je opisano v točkah od 65 do 73 obrazložitve izpodbijanega sklepa. V zvezi s tem Komisija navaja, da je večina proizvajalcev švicarskih ročnih ur vzpostavila sisteme selektivnega popravljanja, v okviru katerih lahko neodvisni popraviljanci postanejo pooblaščen popraviljanci, če izpolnijo merila, povezana z usposabljanjem, izkušnjami, opremo in ustreznostjo prostorov. Te sisteme naj bi postopoma izoblikovali nekateri proizvajalci v različnih obdobjih, medtem ko naj bi drugi proizvajalci nadomestne dele še naprej dobavljali neodvisnim popraviljavcem. Poleg tega naj bi nekateri proizvajalci švicarskih ročnih ur, ki so vzpostavili take sisteme, za stare ročne ure še naprej uporabljali storitve neodvisnih popraviljavcev. Pooblaščen popraviljanci naj bi imeli dostop do nadomestnih delov in posebnih orodij znamke ter do potrebnih tehničnih informacij. Nadomestnih delov naj ne bi mogli prodajati naprej nepooblaščenim popraviljavcem, pogosto pa naj bi hkrati delovali tudi kot distributerji teh ur in bili zadolženi za poprodajno storitev. Proizvajalci švicarskih ročnih ur naj bi vzpostavili tudi interne mreže za popravilo. Naložba, potrebna za to, da nekdo postane pooblaščen popraviljavec, naj bi bila odvisna od znamke in storitev popravljanja, ki jih zagotavlja in ki so lahko osnovne ali celostne, torej vključujejo razstavljanje motorčka, ki poganja vrtenje kazalcev in sproža dodatne funkcije, to je pogonskega mehanizma. Pri nekaterih proizvajalcih švicarskih ročnih ur naj bi bil delež popravil, ki jih opravijo pooblaščen popraviljanci, zelo velik. Poleg tega naj bi bile prestižne ročne ure pogosto opremljene s kompleksnejšimi mehanskimi mehanizmi, ki zahtevajo bolj dodelano strokovno znanje kot kvarčni mehanizem.

Opredelitev trga

- 13 Komisija je v točkah od 85 do 91 obrazložitve izpodbijanega sklepa preučila trg prodaje prestižnih ročnih ur (primarni trg), trg zagotavljanja storitev vzdrževanja in popravljanja teh ur ter trg dobave nadomestnih delov (sekundarna trga), ki geografsko zajemajo Evropski gospodarski prostor (EGP). Menila je, da so primarni trg in sekundarna trga različni in med seboj ločeni trgi.
- 14 Kar zadeva storitve popravljanja in vzdrževanja, je Komisija ugotovila, da je stopnja zamenljivosti med storitvami popravljanja izdelkov posameznih znamk nizka, zaradi česar je mogoče šteti, da obstajajo ločeni trgi za posamezne znamke.

- 15 Kar zadeva dobavo nadomestnih delov, je ugotovila, da je zamenljivost zelo nizka, saj deli med posameznimi znamkami večinoma niso zamenljivi, pa tudi če so, se potrošnik raje odloči za originalne dele, da ne bi zmanjšal vrednosti ročne ure. Torej naj bi podobno kot pri popravljanju in vzdrževanju obstajalo več ločenih trgov, od katerih se vsak navezuje na eno od znamk.

Presoja z vidika člena 102 PDEU

- 16 Komisija je menila, da ni mogoče izključiti možnosti, da so proizvajalci švicarskih ročnih ur v prevladujočem položaju na trgih popravil in dobave nadomestnih delov, saj je za vstop na ta trga zaradi njunih značilnosti potrebna velika naložba.
- 17 Ker pa so proizvajalci švicarskih ročnih ur vzpostavili sistem selektivnega popravljanja, v okviru katerega lahko neodvisni popraviljanci postanejo pooblaščen popraviljanci, če izpolnijo objektivna merila, je Komisija menila, da v nasprotju s precedensi, na katere se je sklicevala tožeča stranka, ni mogoče šteti, da so si ti proizvajalci sekundarna trga pridržali zase, tako da so neodvisnim popraviljalcem preprečili vstop nanju. Poleg tega je še pojasnila, da s takim sistemom ni bila odpravljena učinkovita konkurenca, saj ta še naprej obstaja med pooblaščenimi popraviljanci, in sicer še toliko bolj, ker ti lahko popravljajo ročne ure različnih znamk.
- 18 Ker ni bilo mogoče ugotoviti posebnih okoliščin in ker je bil vzpostavljen sistem selektivnega popravljanja, ki temelji na merilih v zvezi s kakovostjo, zavrnitev nadaljnje dobave nadomestnih delov po mnenju Komisije torej ni zadostovala kot dokaz obstoja zlorabe. Poleg tega naj bi bilo mogoče to zavrnitev pojasniti z objektivnimi utemeljitvami in prizadevanjem za večjo produktivnost, zlasti z ohranjanjem podobe znamke in kakovosti izdelkov, preprečevanjem ponarejanja ter povečevanjem tehnične kompleksnosti mehanskih ročnih ur, zaradi katere naj bi bilo potrebno kakovostno popravilo. Ob upoštevanju navedenega je Komisija ugotovila, da je verjetnost, da se dokaže obstoj zlorabe prevladujočega položaja v tej zadevi, omejena.

Presoja z vidika člena 101 PDEU

- 19 Kar zadeva obstoj sporazuma ali usklajenih ravnanj, katerih namen bi bil omejevanje konkurence, je Komisija na podlagi preiskave ugotovila, da sistemov selektivnega popravljanja niso vsi proizvajalci švicarskih ročnih ur vzpostavili v istem obdobju. Nekateri od njih naj bi poleg tega še naprej dobavljali nadomestne dele neodvisnim popraviljalcem. Po njenem mnenju torej ni mogoče ugotoviti obstoja sporazuma ali usklajenih ravnanj. Poleg tega je še menila, da zaradi obstoja ločenih trgov nadomestnih delov za posamezne znamke vzpostavitev usklajenega ravnanja, katerega namen bi bil prekiniti dobavo teh delov neodvisnim popraviljalcem, ne bi bila koristna.
- 20 Kar zadeva skladnost sistemov selektivnega popravljanja z Uredbo Komisije (EU) št. 330/2010 z dne 20. aprila 2010 o uporabi člena 101(3) [PDEU] za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj (UL 2010, L 102, str. 1), je Komisija navedla, da z izsledki preiskave ne more dokazati, da pooblaščen popraviljanci niso mogli prosto določati cen popravil, saj so bile v pogodbah navedene zgolj informativne cene ali najvišja cena. Pojasnila je še, da na podlagi analize navedenih pogodb ni mogla ugotoviti niti nedopustne omejitve v smislu te uredbe. Vsekakor pa je menila, da se navedena uredba ne uporablja, saj proizvajalcem večinoma pripada več kot 30-odstotni tržni delež na sekundarnih trgih njihove znamke.
- 21 Komisija je nato preverila, ali sistemi selektivnega popravljanja izpolnjujejo merila iz sodne prakse za to, da se zanje ne uporablja člen 101(1) PDEU. Na prvem mestu je menila, da je zaradi narave izdelka potreben sistem selektivnega popravljanja, da se ohrani kakovost ročnih ur, zagotovi njihova optimalna uporaba, prepreči ponarejanje ter ohrani podoba znamke ter avra ekskluzivnosti in prestiža, s katero te luksuzne izdelke povezujejo njihovi potrošniki. Na drugem mestu je menila, da njena preiskava ni razkrila, da izbira pooblaščenih popraviljavcev ni opravljena na podlagi objektivnih meril, ki se

uporabljajo enotno in nediskriminatorno. Na tretjem mestu je menila, da so merila, ki se nanašajo na usposabljanje in izkušnje popraviljavcev, orodja, opremo in zalogo nadomestnih delov, ki so jim na voljo, ter na podlagi katerih se oceni njihova zmožnost izvedbe popravil v razumnem roku – čeprav se med proizvajalci razlikujejo – merila v zvezi s kakovostjo in da ne presegajo potrebnega za uresničitev cilja sistema. Poleg tega naj bi njena preiskava razkrila, da v pogodbah pooblaščenih popraviljavcev ni določeno, da ne smejo popravljati ročnih ur preostalih znamk, ter da velikih naložb, ki so potrebne, ni mogoče šteti za umetne ovire pri vstopu na trg in niso nesorazmerne, saj naj bi jih bilo mogoče utemeljiti s ciljem kakovosti, prav tako pa naj ne bi bilo redko, da popraviljavci delajo za več znamk.

- 22 Zato je ugotovila, da je malo verjetno, da bi ti sistemi spadali na področje uporabe člena 101 PDEU.
- 23 Kar zadeva prepoved pooblaščenim popraviljavcem, da bi nadomestne dele dobavljali neodvisnim popraviljavcem, je opozorila, da je to element, ki je neločljivo povezan s selektivnimi sistemi, ki prav tako ne spada na področje uporabe člena 101 PDEU in ki se v nasprotju s tistim, kar je bilo določeno za sektor motornih vozil, tudi na podlagi Uredbe št. 330/2010 ne šteje za nedopustno omejitev. Analogije, ki jo je tožeča stranka vzpostavila s tem sektorjem, naj zato ne bi bilo mogoče upoštevati. Po mnenju Komisije torej niti ta prepoved nadaljnje prodaje ne pomeni kršitve člena 101 PDEU.
- 24 Komisija je tako ugotovila, da bi bila tudi v primeru dodelitve dodatnih sredstev za preučitev pritožbe možnost, da se dokaže kršitev pravil o konkurenci, majhna, zaradi česar taka dodelitev sredstev ne bi bila sorazmerna.

Postopek in predlogi strank

- 25 Tožeča stranka je 7. oktobra 2014 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.
- 26 Intervenientke, družbe The Swatch Group, LVMH Moët Hennessy-Louis Vuitton in Rolex, so z akti, ki so jih v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložile 23. januarja 2015, 30. januarja 2015 in 23. februarja 2015, predlagale, naj se jim v tem postopku dovoli intervencija v podporo Komisiji. Predsednik devetega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 21. aprila 2015 te intervencije dovolil.
- 27 Družba Cousins Material House Ltd je z aktom, ki ga je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 31. marca 2015, predlagala, naj se ji v tem postopku dovoli intervencija v podporo tožbenim predlogom tožeče stranke. Predsednik devetega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 11. novembra 2015 predlog za intervencijo družbe Cousins Material House zavrnil.
- 28 Intervenientke so intervencijske vloge vložile v predpisanem roku.
- 29 S sklepom predsednika Splošnega sodišča je bila ta zadeva dodeljena novemu sodniku poročevalcu, ki zaseda v drugem senatu.
- 30 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijani sklep razglasi za ničen;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 31 Komisija ob podpori intervenientk Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 32 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe v bistvu navaja šest tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog se nanaša na napako pri opredelitvi tržne moči proizvajalcev švicarskih ročnih ur. Drugi tožbeni razlog se nanaša na napako pri presoji obstoja zlorabe, ki izhaja iz tega, da ti proizvajalci zavračajo dobavo nadomestnih delov neodvisnim popravljavcem. Tretji tožbeni razlog se nanaša na napako pri presoji objektivne utemeljenosti sistema selektivnega popravljanja in zavrnitve dobave nadomestnih delov. Četrty tožbeni razlog se nanaša na napako pri presoji obstoja omejevalnega sporazuma ali usklajenih ravnanj. Peti tožbeni razlog se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve. Šesti tožbeni razlog se nanaša na kršitev načela dobrega upravljanja.
- 33 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da člen 7(2) Uredbe št. 773/2004 pritožniku ne daje pravice od Komisije zahtevati, da sprejme dokončni sklep glede obstoja ali neobstoja zatrjevane kršitve, in tudi ne zavezuje Komisije k temu, da postopek ne glede na okoliščine nadaljuje do končne odločitve (glej v tem smislu sodbe z dne 19. septembra 2013, EFIM/Komisija, C-56/12 P, neobjavljena, EU:C:2013:575, točka 57; z dne 18. septembra 1992, Automec/Komisija, T-24/90, EU:T:1992:97, točka 75, in z dne 30. maja 2013, Omnis Group/Komisija, T-74/11, neobjavljena, EU:T:2013:283, točka 42).
- 34 Komisija, ki ima na podlagi člena 105(1) PDEU nalogo, da zagotovi uporabo načel iz členov 101 in 102 PDEU, mora namreč opredeliti in izvajati usmeritev politike Unije o konkurenci. Da bi to nalogo učinkovito opravljala, lahko pritožbam, ki so ji predložene, dodeli različne prednostne stopnje in ima za to široko diskrecijsko pravico (glej v tem smislu sodbe z dne 4. marca 1999, Ufex in drugi/Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, točki 88 in 89; z dne 17. maja 2001, IECC/Komisija, C-449/98 P, EU:C:2001:275, točka 36, in z dne 30. maja 2013, Omnis Group/Komisija, T-74/11, neobjavljena, EU:T:2013:283, točka 43).
- 35 Kadar se Komisija pri izvrševanju te široke diskrecijske pravice odloči dodeliti različne stopnje prednosti pritožbam, ki so ji predložene, lahko ne le določi vrstni red obravnave pritožb, temveč tudi zavrne pritožbo zaradi nezadostnega interesa Unije za nadaljevanje obravnave zadeve (glej v tem smislu sodbo z dne 15. decembra 2010, CEAHR/Komisija, T-427/08, EU:T:2010:51, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 36 Komisija mora pri presoji interesa Unije za nadaljnjo obravnavo neke zadeve upoštevati okoliščine tega primera ter zlasti dejanske in pravne okoliščine, predstavljene v pritožbi, ki ji je predložena. Predvsem mora – potem ko z vso potrebno skrbnostjo oceni dejanske in pravne okoliščine, ki jih je navedel pritožnik – pretehtati pomen, ki ga ima zatrjevana kršitev za delovanje notranjega trga, verjetnost, da bo lahko dokazala njen obstoj, in obseg preiskovalnih ukrepov, potrebnih za to, da v najboljših razmerah izpolni svojo nalogo nadzora spoštovanja členov 101 in 102 PDEU (sodbi z dne 18. septembra 1992, Automec/Komisija, T-24/90, EU:T:1992:97, točka 86, in z dne 15. decembra 2010, CEAHR/Komisija, T-427/08, EU:T:2010:51, točka 158).
- 37 V zvezi s tem nadzor sodišča Unije nad izvrševanjem široke diskrecijske pravice, ki jo ima Komisija pri obravnavanju pritožb, ne sme pripeljati do zamenjave presoje Komisije glede interesa Unije z njegovo (glej v tem smislu sodbi z dne 15. decembra 2010, CEAHR/Komisija, T-427/08, EU:T:2010:51, točka 65, in z dne 11. julija 2013, BVGD/Komisija, T-104/07 in T-339/08, neobjavljena, EU:T:2013:366, točka 219).
- 38 Prav tako se, glede na to, da je presoja, ali je pritožba v interesu Unije, odvisna od okoliščin vsakega primera, ne bi smelo omejiti število meril za presojo, ki jih Komisija lahko uporabi, in nasprotno, tudi ni nujno, da mora Komisija uporabiti samo nekatera merila. Komisija lahko torej da prednost enemu samemu merilu za presojo interesa Unije (sodbi z dne 17. maja 2001, IECC/Komisija, C-450/98 P, EU:C:2001:276, točka 58, in z dne 16. oktobra 2013, Vivendi/Komisija, T-432/10, neobjavljena, EU:T:2013:538, točka 25).

- 39 Poleg tega je s postopkom vložitve pritožb neločljivo povezano, da dokazno breme v zvezi z zatrjevano kršitvijo nosi pritožnik. Prav tako mora v okviru tožbe, s katero se predlaga razglasitev ničnosti sklepa Komisije o zavrnitvi pritožbe, tožeča stranka sodiščem Unije predložiti trditve in dokaze o nezakonnosti tega sklepa (sodba z dne 19. septembra 2013, EFIM/Komisija, C-56/12 P, neobjavljena, EU:C:2013:575, točki 72 in 73).
- 40 Iz te sodne prakse izhaja, da Splošno sodišče ni pristojno za to, da bi grajalo elemente sklepa, ki jih tožeča stranka ustrezno ne izpodbija, niti da bi ugodilo trditvam, ki jih ta navaja, ne da bi zanje predložila dokaze.
- 41 Vendar pa široka diskrecijska pravica Komisije ni neomejena. Pozorno mora namreč preučiti vse dejanske in pravne okoliščine, s katerimi jo seznanijo pritožniki (sodbi z dne 4. marca 1999, Ufex in drugi/Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, točka 86, in z dne 30. maja 2013, Omnis Group/Komisija, T-74/11, neobjavljena, EU:T:2013:283, točka 46). Poleg tega omejitve nadzora sodišča Unije ne pomeni, da to ne sme preveriti vsebinske točnosti navedenih dokazov, njihove zanesljivosti in doslednosti ter tega, ali ti dokazi vsebujejo vse upoštevne podatke, ki jih je treba upoštevati, in ali lahko utemeljijo iz njih izvedene sklepe (sodbi z dne 17. septembra 2007, Microsoft/Komisija, T-201/04, EU:T:2007:289, točka 89, in z dne 11. julija 2013, BVGD/Komisija, T-104/07 in T-339/08, neobjavljena, EU:T:2013:366, točka 220).
- 42 Navedene tožbene razloge je treba preučiti glede na te preudarke.
- 43 Na prvem mestu je treba analizirati tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na očitno napako pri presoji objektivne utemeljenosti sistemov selektivnega popravljanja in zavrnitve dobave nadomestnih delov, na drugem mestu drugi tožbeni razlog, ki se nanaša na očitno napako pri presoji obstoja zlorabe, ki izhaja iz tega, da proizvajalci švicarskih ročnih ur zavračajo dobavo nadomestnih delov neodvisnim popravljavcem, na tretjem mestu prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na očitno napako pri opredelitvi tržne moči proizvajalcev švicarskih ročnih ur, na četrtem mestu četrti tožbeni razlog, ki se nanaša na očitno napako pri presoji obstoja omejevalnega sporazuma ali usklajenih ravnanj, na petem mestu peti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, in na šestem mestu šesti tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela dobrega upravljanja.

Tretji tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji objektivne utemeljenosti, nediskriminatornosti in sorazmernosti sistemov selektivnega popravljanja ter zavrnitve dobave nadomestnih delov

- 44 Tretji tožbeni razlog, ki ga navaja tožeča stranka, je razdeljen na dva dela. S prvim delom Komisiji očita, da je napačno razložila sodno prakso, ker je menila, da se za sistem selektivne distribucije in – po analogiji – za sistem selektivnega popravljanja ne uporablja člen 101(1) PDEU, če je tak sistem objektivno utemeljen, nediskriminatoren in sorazmeren, čeprav bi bilo treba poleg tega še preveriti, ali ne učinkuje tako, da se odpravi vsakršna konkurenca. Z drugim delom tega tožbenega razloga trdi, da je Komisija storila očitno napako pri presoji, ker je menila, da so zadevni sistemi selektivnega popravljanja objektivno utemeljeni, nediskriminatorni in sorazmerni.
- 45 Komisija predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.

Prvi del tretjega tožbenega razloga: pogoji za skladnost selektivnega sistema s členom 101(1) PDEU

- 46 Tožeča stranka izpodbija razlago Komisije, po kateri naj bi bili zadevni sistemi popravljanja skladni s sodno prakso v zvezi s členom 101 PDEU, če so objektivno utemeljeni, nediskriminatorni in sorazmerni. Nasprotno, taki sistemi naj bi bili v skladu z navedenim členom le, če poleg navedenih pogojev ne učinkujejo tako, da se z njimi odpravi vsakršna konkurenca, kar pomeni, da so omejitve, uvedene z njimi, uravnotežene z drugimi dejavniki konkurence med izdelki iste znamke ali z obstojem

učinkovite konkurence med različnimi znamkami, kar naj v obravnavani zadevi ne bi držalo. K temu dodaja, da vprašanja skladnosti sistemov selektivne distribucije ni mogoče upoštevati pri presoji skladnosti sistemov selektivnega popraviljanja, saj je trg primarnih izdelkov ločen od trga storitev popraviljanja in vzdrževanja.

- 47 Komisija te trditve prereka.
- 48 Komisija je v točki 154 obrazložitve izpodbijanega sklepa pojasnila, da se običajno šteje, da sistem selektivne distribucije, ki temelji na kakovosti, ne spada na področje uporabe člena 101(1) PDEU, saj ne povzroča škodljivih učinkov za konkurenco, če je objektivno utemeljen, nediskriminatoren in sorazmeren. Nato je te pogoje uporabila za zadevne sisteme selektivnega popraviljanja.
- 49 V zvezi s tem je Sodišče odločilo, da je obstoj raznovrstnih distribucijskih kanalov, prilagojenih značilnostim različnih proizvajalcev in potrebam različnih kategorij potrošnikov, utemeljen zlasti v sektorju visokokakovostnega in visokotehnološkega trajnega potrošnega blaga, v katerem sorazmerno omejeno število velikih in srednje velikih proizvajalcev ponuja raznoliko paletu naprav, ki jih je mogoče med seboj brez težav zamenjati, ter da je za take izdelke lahko dejansko potrebna prodajna in poprodajna storitev, prilagojena njihovim značilnostim in povezana z njihovo distribucijo (sodba z dne 22. oktobra 1986, Metro/Komisija, 75/84, EU:C:1986:399, točka 54).
- 50 Iz napotila na posebej prilagojeno poprodajno storitev pa izhaja, da se lahko pogoji, ki omogočajo opredelitev, ali je sistem selektivne distribucije skladen s členom 101 PDEU, uporabijo tudi za oceno, ali sistem selektivnega popraviljanja, ki je del poprodajne storitve, povzroči škodljive učinke za konkurenco. Torej je mogoče merila v zvezi s sistemi selektivne distribucije po analogiji uporabiti za oceno zadevnih sistemov selektivnega popraviljanja.
- 51 Kar zadeva trditve tožeče stranke, da je to, ali se selektivnemu sistemu priznajo objektivna utemeljenost, nediskriminatornost in sorazmernost, odvisno tudi od konkurence med izdelki in storitvami različnih znamk, s katero je mogoče izravnati omejitve konkurence med izdelki iste znamke, ki izhajajo iz selektivnega sistema, ta trditev temelji na napačni razlagi sodne prakse.
- 52 Glede sporazumov, ki sestavljajo sistem selektivne distribucije, je Sodišče namreč že odločilo, da nujno vplivajo na konkurenco na notranjem trgu (sodbi z dne 25. oktobra 1983, AEG-Telefunken/Komisija, 107/82, EU:C:1983:293, točka 33, in z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, točka 39). Vendar je hkrati priznalo, da obstajajo legitimne zahteve – kot so vzdrževanje specializirane trgovine, v kateri se lahko zagotovijo posebne storitve v zvezi z visokokakovostnimi in visokotehnološkimi izdelki – ki upravičujejo znižanje cenovne konkurence v korist konkurence, ki se nanaša na druge dejavnike, kot je cena. Sistemi selektivne distribucije so torej, ker se z njimi želi doseči legitimen rezultat, ki lahko izboljša konkurenco, kadar se ta ne izvaja le glede cene, dejavnik konkurence, ki je v skladu s členom 101(1) PDEU (sodbi z dne 25. oktobra 1983, AEG-Telefunken/Komisija, 107/82, EU:C:1983:293, točka 33, in z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, točka 40).
- 53 Poleg tega organizacija take distribucijske mreže ni zajeta s prepovedjo iz člena 101(1) PDEU, če so distributerji izbrani na podlagi objektivnih meril v zvezi s kakovostjo, ki so določena enotno za vse potencialne distributerje in se ne uporabljajo diskriminatorno, če je taka mreža potrebna zaradi lastnosti zadevnega izdelka, zato da se ohrani njegova kakovost in zagotovi pravilna uporaba, in nazadnje če določena merila ne presegajo tega, kar je nujno potrebno (sodbe z dne 25. oktobra 1977, Metro SB-Großmärkte/Komisija, 26/76, EU:C:1977:167, točka 20; z dne 11. decembra 1980, L'Oréal, 31/80, EU:C:1980:289, točki 15 in 16, ter z dne 13. oktobra 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, EU:C:2011:649, točka 41).

- 54 Iz sodne prakse pa ne izhaja, da bi bilo treba preveriti, ali te distribucijske mreže ne učinkujejo tako, da se odpravi vsakršna konkurenca. Če so namreč zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni, je to dovolj, da se selektivni sistem šteje za dejavnik konkurence, ki je v skladu s členom 101(1) PDEU.
- 55 Komisija torej s tem, da je menila, da sta sistem selektivne distribucije in – po analogiji – sistem selektivnega popraviljanja v skladu s členom 101(1) PDEU, če sta objektivno utemeljena, nediskriminatorna in sorazmerna, ni storila napake.

Drugi del tretjega tožbenega razloga: očitna napaka pri presoji objektivne utemeljenosti, nediskriminatornosti in sorazmernosti sistemov selektivnega popraviljanja

- 56 Tožeča stranka meni, da so zadevni sistemi selektivnega popraviljanja objektivno neutemeljeni, diskriminatorni in nesorazmerni.
- 57 Komisija to trditev prereka.

– Prvi očitek: objektivna utemeljenost sistemov selektivnega popraviljanja

- 58 Tožeča stranka graja razloge, iz katerih je Komisija menila, da so zadevni sistemi selektivnega popraviljanja objektivno utemeljeni. Zlasti trdi, da ročne ure niso tako zelo kompleksne, da bi bilo s tem mogoče utemeljiti vzpostavitev teh sistemov, da ohranjanje prestižne podobe ne more biti legitimen cilj za omejevanje konkurence in da z navedenimi sistemi ni mogoče izboljšati varstva pred ponarejanjem. Po njenem mnenju to, da v izpodbijanem sklepu pritožba ni bila ustrezno obravnavana, izhaja tudi iz odgovora na njene trditve v zvezi z analogijo s sektorjem motornih vozil, v katerem proizvajalci ne smejo ovirati dostopa neodvisnih serviserjev do nadomestnih delov.
- 59 Komisija predlaga zavrnitev tega očitka.
- 60 Komisija je v zvezi s tem v točki 133 obrazložitve izpodbijanega sklepa menila, da je verjetno, da so ti sistemi utemeljeni s cilji, ki jih navajajo proizvajalci švicarskih ročnih ur, torej s potrebo po tem, da se upoštevajo razvoj kompleksnosti modelov prestižnih ročnih ur, ohranjanje podobe znamke, vzdrževanje storitev visokokakovostnega in enotnega popravila ter preprečevanje ponarejanja.
- 61 Na prvem mestu tožeča stranka sicer trdi, da mehanizmi ročnih ur niso kompleksni, vendar v podporo tej trditvi ne navaja nobenega konkretnega elementa, s katerim bi lahko omajala ugotovitev Komisije v zvezi s tem. Kar zadeva očitek Komisiji, da se ni obrnila na strokovnjaka, ki bi preveril to kompleksnost, zadostuje ugotovitev, da Komisija, če se ji ni treba izreči o tem, ali kršitev obstaja ali ne, ne more biti zavezana k izvedbi preiskave, saj bi bil namen preiskave le iskanje dokazov o tem, ali obstaja kršitev, katere obstoja Komisija ni dolžna ugotoviti (sodbi z dne 18. septembra 1992, Automec/Komisija, T-24/90, EU:T:1992:97, točka 76, in z dne 16. oktobra 2013, Vivendi/Komisija, T-432/10, neobjavljena, EU:T:2013:538, točka 68). Torej ji ni mogoče očitati, da se ni obrnila na strokovnjaka.
- 62 Na drugem mestu, kar zadeva izpodbijanje tega, da verjetno obstaja tveganje ponarejanja in da je sistem selektivnega popraviljanja potreben za učinkovitejše preprečevanje tega tveganja, z nepodkrepljenimi trditvami tožeče stranke prav tako ni mogoče omajati ugotovitve Komisije. Enako velja za trditve tožeče stranke o predanosti neodvisnih popraviljavcev in njihovem nasprotovanju praksam ponarejanja.
- 63 Iz spisa je namreč razvidno, da proizvajalci švicarskih ročnih ur potrjujejo obstoj tveganja ponarejanja prestižnih ročnih ur in njihovih nadomestnih delov ter da je preprečevanje ponarejanja eden od ciljev vzpostavitve sistemov selektivnega popraviljanja. Tožeča stranka pa ni predložila ničesar, s čimer bi bilo mogoče dokazati, da tveganja ponarejanja ni in da nadzor nad dobavo nadomestnih delov ni sredstvo, s katerim je mogoče omejiti ponarejanje teh delov.

- 64 Z nepodkrepljenimi trditvami tožeče stranke torej ni dokazano, da Komisija ni upoštevala meja svoje diskrecijske pravice, ker je menila, da je mogoče vzpostavitev sistemov selektivnega popraviljanja in zavrnitev dobave nadomestnih delov utemeljiti s ciljem boja proti ponarejanju.
- 65 Na tretjem mestu, kar zadeva utemeljitev sistemov selektivnega popraviljanja s ciljem ohranitve podobe znamke prestižnih ročnih ur, je treba poudariti – kot je to storila tožeča stranka – da je Sodišče že odločilo, da cilj ohranitve prestižne podobe ne more pomeniti legitimnega cilja za omejitev konkurence in zato z njim ni mogoče utemeljiti tega, da pogodbeni klavzula, ki tak cilj uresničuje, ni zajeta s členom 101(1) PDEU (sodba z dne 13. oktobra 2011, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, EU:C:2011:649, točka 46).
- 66 Vendar pa iz iste sodbe prav tako izhaja, da z ohranitvijo podobe znamke sicer res ni mogoče utemeljiti omejitve konkurence z vzpostavitvijo sistema selektivnega popraviljanja, je pa mogoče tako omejitev utemeljiti že samo s ciljem ohranjanja kakovosti izdelkov in njihove pravilne uporabe. Sodišče je namreč priznalo, da je vzdrževanje specializirane trgovine, v kateri se lahko zagotovijo posebne storitve v zvezi z visokokakovostnimi in visokotehnološkimi izdelki, legitimna zahteva ter da organizacija mreže selektivne distribucije – kadar se z njo uresničuje tak cilj – ni zajeta s prepovedjo iz člena 101(1) PDEU, če so distributerji izbrani na podlagi objektivnih meril v zvezi s kakovostjo, ki so določena enotno za vse potencialne distributerje in se ne uporabljajo diskriminatorno, če je taka distribucijska mreža potrebna zaradi lastnosti zadevnega izdelka, zato da se ohrani njegova kakovost in zagotovi pravilna uporaba, in nazadnje če določena merila ne presegajo tega, kar je nujno potrebno (glej v tem smislu sodbo z dne 13. oktobra 2011, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, EU:C:2011:649, točki 40 in 41).
- 67 Ker ohranjanje podobe znamke ni edini cilj, za katerega je Komisija menila, da je z njim mogoče utemeljiti vzpostavitev sistemov selektivnega popraviljanja, in ker lahko že cilj ohranjanja kakovosti in pravilne uporabe ročnih ur zadostuje za to, da se utemelji vzpostavitev takih sistemov, Komisija s tem, da je menila, da je verjetno, da so zadevne zavrnitve dobave utemeljene, če so popraviljavci izbrani na podlagi objektivnih meril v zvezi s kakovostjo, ki se ne uporabljajo diskriminatorno in ne presegajo tega, kar je nujno potrebno, ni storila očitne napake pri presoji.
- 68 Na četrtem mestu, kar zadeva očitke tožeče stranke v zvezi s tem, da Komisija ni menila, da je treba na podlagi primerjave s pravili, ki se uporabljajo v sektorju motornih vozil, šteti, da sistemi selektivnega popraviljanja, ki so jih vzpostavili proizvajalci švicarskih ur, niso objektivno utemeljeni, Komisiji ni mogoče očitati, da teh pravil ni uporabila za sektor prestižnih ročnih ur. Pravila, ki se uporabljajo za sektor motornih vozil, se namreč ne uporabljajo za ročne ure. Poleg tega je iz točke 175 obrazložitve izpodbijanega sklepa razvidno, da je Komisija navedla več elementov, na podlagi katerih je mogoče razlikovati med sektorjem prestižnih ročnih ur in sektorjem motornih vozil.
- 69 Zlasti je navedla, da se za sektor vozil uporablja posebna sektorska zakonodaja, da je mogoče nadomestne dele v tem sektorju prodajati neposredno končnim potrošnikom, da so poprodajne storitve v zvezi s prestižnimi ročnimi urami manj dobičkonosen trg, ki ne predstavlja velikega deleža skupnih stroškov za potrošnike, in da v urarskem sektorju v primerjavi z avtomobilskim ni tako zelo pomembno, da se servisi vzpostavijo blizu potrošnikov, saj je mogoče prestižne ročne ure lažje poslati v popravilo. Komisiji torej ni mogoče očitati, da je storila očitno napako pri presoji s tem, da je menila, da je mogoče sektor prestižnih ročnih ur obravnavati drugače, kot to določa zakonodaja, ki se uporablja za sektor motornih vozil.
- 70 Komisija torej s tem, da je menila, da je verjetno, da so zadevni sistemi selektivnega popraviljanja utemeljeni s potrebo po tem, da se upošteva razvoj kompleksnosti modelov prestižnih ročnih ur, vzdrževanje storitev visokokakovostnega in enotnega popravila ter preprečevanje ponarejanja, ni storila očitne napake.

– *Drugi očitok: neobstoj diskriminatornosti sistemov selektivnega popravljanja*

- 71 Kar zadeva diskriminatornost sistemov selektivnega popravljanja, tožeča stranka trdi, da je za dostop do teh sistemov potrebna velika naložba, da so zahteve v zvezi z usposobljenostjo in opremo prevelike glede na to, da se najkompleksnejša popravila izvajajo zgolj izjemoma, ter da morajo popraviljavci izpolniti pogoje v zvezi z naložbami, ki se med posameznimi znamkami razlikujejo.
- 72 Komisija predlaga zavrnitev tega očitka.
- 73 V zvezi s tem zadostuje ugotovitev, da Komisija – ker so vsi ti elementi objektivna merila, povezana s ciljem, zastavljenim s sistemi selektivnega popravljanja – s tem, daje menila, da z njimi ni mogoče izpodbijati nediskriminatornosti teh sistemov, ni preseгла svoje diskrecijske pravice. Poleg tega tožeča stranka ne izpodbija objektivnosti izbirnih meril v sistemih popravljanja.
- 74 Z elementi, ki jih navaja tožeča stranka, zato ni mogoče dokazati, da je Komisija s tem,, da je menila, da sistemi selektivnega popravljanja niso diskriminatorni, storila očitno napako pri presoji.

– *Tretji očitok: sorazmernost sistemov selektivnega popravljanja*

- 75 Kar zadeva sorazmernost sistemov selektivnega popravljanja, se tožeča stranka, da bi dokazala njihovo nesorazmernost, opira na nekompleksnost starih ali preprostih ur.
- 76 Komisija predlaga zavrnitev tega očitka.
- 77 Tožeča stranka ne pojasnjuje, zakaj bi se s tem, da se za popravilo starih ali preprostejših ročnih ur postavijo enake zahteve kot za novejša ure, preseglo nujno potrebno za uresničitev zastavljenih ciljev. Poleg tega je iz spisa razvidno, da sistemi selektivnega popravljanja zajemajo stopnje zahtev in naložb, ki se razlikujejo glede na modele ur in vrste popravila, tako da se upoštevajo razlike med modeli in ravnmi ponujenih storitev.
- 78 Vsekakor pa je tožeča stranka med upravnim postopkom priznala, da nacionalna združenja neodvisnih popraviljavcev od svojih članov zahtevajo naložbe v usposabljanje, orodja in zaloge nadomestnih delov, podobne tistim, ki jih zahtevajo proizvajalci švicarskih ročnih ur, kar potrjuje sorazmernost naložb, ki jih je treba izvesti, da se lahko vključi v sisteme selektivnega popravljanja.
- 79 Komisija je poleg tega upravičeno ugotovila, da so te naložbe skupne več znamkam, s čimer se poveča njihova dobičkonosnost. Prav tako trditve tožeče stranke med upravnim postopkom, da je število pooblaščenih popraviljavcev nujno veliko in da se še povečuje, potrjuje, da se s temi sistemi ne zahteva prevelika naložba, saj so dostopni.
- 80 Nazadnje, s trditvijo tožeče stranke, da imajo zadevni sistemi selektivnega popravljanja značilnosti zlorab, navedenih v členu 102 PDEU, ni mogoče izpodbijati njihove objektivne utemeljenosti, saj so zgoraj preučena merila izpolnjena. S to trditvijo torej ni mogoče dokazati očitne napake Komisije.
- 81 Komisija torej s tem, da je menila, da ni izključeno, da je mogoče sisteme selektivnega popravljanja, ki so jih vzpostavili švicarski proizvajalci ročnih ur, upravičiti s ciljem ohranjanja kakovosti izdelkov, saj ti sistemi temeljijo na izbirnih merilih v zvezi s kakovostjo, ki se ne uporabljajo diskriminatorno, in so sorazmerni, ni storila očitne napake pri presoji.
- 82 Tretji tožbeni razlog zato ni utemeljen.

Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji obstoja zlorabe, ki izhaja iz zavrnitve nadaljnje dobave nadomestnih delov

83 Drugi tožbeni razlog, ki ga navaja tožeča stranka, je razdeljen na tri dele. Najprej, Komisija naj bi storila napako, ker je menila, da lahko to, da podjetje s prevladujočim položajem zavrne dobavo, pomeni zlorabo le v nekaterih okoliščinah. Dalje, Komisija naj bi storila napako, ker je zakonitost zadevnih sistemov selektivnega popravljanja z vidika člena 102 PDEU izpeljala iz njihove zakonitosti z vidika člena 101 PDEU. Nazadnje, Komisija naj bi storila očitno napako pri presoji, ker je ugotovila, da zavrnitve nadaljnje dobave nadomestnih delov ne izhaja iz želje proizvajalcev švicarskih ročnih ur, da si pridržijo trg, in da s temi zavrnitvami ni mogoče odpraviti vsakršne konkurence.

84 Komisija predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.

Prvi del drugega tožbenega razloga: napaka Komisije pri opredelitvi meril, potrebnih za to, da se dokaže zloraba

85 Tožeča stranka Komisiji očita, da je menila, da lahko zavrnitev dobave pomeni zlorabo v smislu člena 102 PDEU le, če je mogoče z njo odpraviti vsakršno konkurenco, in da zgolj neobstoj objektivne utemeljitve še ni zadosten razlog za to, da se dokaže zloraba v skladu s členom 102 PDEU.

86 Komisija to trditev prereka.

87 V zvezi s tem sta imeli Sodišče in Splošno sodišče že priložnost presoditi skladnost tega, da podjetje s prevladujočim položajem zavrne dobavo, s členom 102 PDEU v položaju, v katerem so obstajali primarni trg izdelkov, trg storitev popravljanja in vzdrževanja teh izdelkov ter trg nadomestnih delov.

88 Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da to, da podjetje s prevladujočim položajem na trgu danega izdelka zavrne izpolnitev naročil stalne stranke, pomeni zlorabo tega prevladujočega položaja v smislu člena 102 PDEU, če je mogoče s tem ravnanjem brez vsakršne objektivne utemeljitve odpraviti konkurenco s strani trgovskega partnerja (glej v tem smislu sodbi z dne 6. marca 1974, Istituto Chemioterapico Italiano in Commercial Solvents/Komisija, 6/73 in 7/73, EU:C:1974:18, točka 25, ter z dne 14. februarja 1978, United Brands in United Brands Continentaal/Komisija, 27/76, EU:C:1978:22, točka 183).

89 Sodišče je v točki 38 sodbe z dne 26. novembra 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), poleg tega poudarilo, da čeprav je v sodbah z dne 6. marca 1974, Istituto Chemioterapico Italiano in Commercial Solvents/Komisija (6/73 in 7/73, EU:C:1974:18), ter z dne 3. oktobra 1985, CBEM (311/84, EU:C:1985:394), odločilo, da dejstvo, da podjetje s prevladujočim položajem na danem trgu zavrne, da bi podjetju, ki je njegov konkurent na sosednjem trgu, dobavilo surovine in opravilo storitve, ki so nepogrešljive za izvajanje dejavnosti zadnjenavedenega podjetja, pomeni zlorabo, je tako odločilo, ker bi tako ravnanje tega podjetja lahko odpravilo vsakršno konkurenco (sodba z dne 17. septembra 2007, Microsoft/Komisija, T-201/04, EU:T:2007:289, točka 326).

90 Tako je za ugotovitev obstoja zlorabe v smislu člena 102 PDEU potrebno, da lahko z zavrnitvijo zadevnih proizvodov ali storitev povpraševalec po proizvodih ali storitvah odpravi vso konkurenco na trgu, da te zavrnitve ni mogoče objektivno utemeljiti ter da so sami proizvodi in storitve nujni za opravljanje dejavnosti povpraševalca (glej v tem smislu sodbi z dne 26. novembra 1998, Bronner, C-7/97, EU:C:1998:569, točka 41, in z dne 9. septembra 2009, Clearstream/Komisija, T-301/04, EU:T:2009:317, točka 147).

91 Komisija torej s tem, da je v točkah 105 in 106 obrazložitve izpodbijanega sklepa opozorila, da lahko to, da podjetje s prevladujočim položajem zavrne dobavo, le v nekaterih okoliščinah pomeni zlorabo v smislu člena 102 PDEU, ni storila napake. Da se lahko opredeli zloraba, mora namreč obstajati

tveganje odprave vsakršne učinkovite konkurence. Komisija zato ni storila napake niti s pojasnilom, da zgolj neobstoj objektivne utemeljitve ni zadosten razlog za to, da se dokaže zloraba v skladu s členom 102 PDEU.

Drugi del drugega tožbenega razloga: napaka Komisije pri presoji obstoja zlorabe v smislu člena 102 PDEU ob upoštevanju sodne prakse v zvezi s členom 101 PDEU

- 92 Tožeča stranka Komisiji očita, da je skladnost sistemov popravljanja in z njimi neločljivo povezane prepovedi dobave delov zunaj sistema s členom 102 PDEU utemeljila z njihovo skladnostjo s sodno prakso v zvezi s členom 101 PDEU.
- 93 Komisija to trditev prereka.
- 94 Iz sodne prakse Sodišča izhaja, da to, da se za sporazum uporablja člen 101 PDEU, ne vpliva na upoštevnost člena 102 PDEU za ravnanja strank istega sporazuma, če so izpolnjeni pogoji za uporabo vsake od teh določb, in da zato to, da je praksa gospodarskih subjektov, med katerimi vlada učinkovita konkurenca, dovoljena v skladu s členom 101 PDEU, ne pomeni, da uporaba iste prakse s strani podjetja s prevladujočim položajem ne more nikoli pomeniti zlorabe tega položaja (sodba z dne 16. marca 2000, *Compagnie maritime belge transports in drugi/Komisija*, C-395/96 P in C-396/96 P, EU:C:2000:132, točki 130 in 131). Ugotovitev zakonitosti ravnanja v skladu s členom 101 PDEU zato načeloma še ne pomeni ugotovitve, da je to ravnanje zakonito v skladu s členom 102 PDEU, ampak se je treba za to prepričati, ali pogoji za uporabo zadnjenavedene določbe niso izpolnjeni.
- 95 V obravnavani zadevi je Komisija v točkah 119, 122 in 128 obrazložitve izpodbijanega sklepa sicer napotila na skladnost zadevnih sistemov selektivnega popravljanja s členom 101(1) PDEU, ko je menila, da ti sistemi ne povzročajo protikonkurenčnih učinkov, saj temeljijo na merilih v zvezi s kakovostjo in so z njimi izpolnjeni pogoji, postavljeni s sodno prakso v zvezi s členom 101(1) PDEU. Torej se je na sodno prakso v zvezi z uporabo te določbe oprla za to, da je pokazala, da vzpostavitev zadevnih sistemov selektivnega popravljanja ni bila taka, da bi lahko odpravila vsakršno konkurenco, torej za to, da je presodila, ali je izpolnjen ta pogoj za uporabo člena 102 PDEU.
- 96 Ker pa sistemi selektivnega popravljanja ali distribucije – ker se zaradi izpolnjevanja nekaterih pogojev obravnavajo kot dejavniki konkurence – ne spadajo na področje uporabe člena 101(1) PDEU (glej v tem smislu sodbe z dne 25. oktobra 1983, *AEG-Telefunken/Komisija*, 107/82, EU:C:1983:293, točke od 33 do 35; z dne 13. oktobra 2011, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, EU:C:2011:649, točki 40 in 41, ter z dne 27. februarja 1992, *Vichy/Komisija*, T-19/91, EU:T:1992:28, točka 65), je Komisija ob izvajanju široke diskrecijske pravice, ki jo ima v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 34 zgoraj, lahko menila, da je skladnost takih sistemov z navedeno določbo kazalnik, s katerim je mogoče v povezavi z drugimi elementi dokazati, da je malo verjetno, da bi ti sistemi učinkovali tako, da bi bila odpravljena vsakršna konkurenca v smislu sodne prakse v zvezi s členom 102 PDEU.
- 97 V zvezi s tem je treba poudariti, da se je Komisija razen na združljivost sistemov popravljanja ali distribucije s členom 101(1) PDEU oprla še na druge dejavnike, kot sta obstoj konkurence med pooblaščenimi popravljavci na zadevnem trgu (točka 118 obrazložitve) in odprtost mrež selektivnega popravljanja za popravljavce, ki se želijo vključiti vanje (točka 123 obrazložitve).
- 98 Komisija v teh okoliščinah s tem, da je verjetnost, da bo zavrnitev zadevne dobave povzročila protikonkurenčne učinke, ki pomenijo zlorabo v smislu člena 102 PDEU, ocenila med drugim ob upoštevanju pogojev, določenih v sodni praksi v zvezi s členom 101(1) PDEU, katerih namen je preverjanje, ali sistemi selektivne distribucije ali popravljanja ne povzročijo omejitve konkurence, ki ni združljiva s to določbo, zlasti ker se je pri tej oceni oprla še na druge dejanske okoliščine, s katerimi je mogoče dokazati neobstoj tveganja odprave vsakršne učinkovite konkurence, ni storila napake.

Tretji del drugega tožbenega razloga: očitna napaka Komisije pri presoji želje proizvajalcev švicarskih ročnih ur, da si pridržijo trg, in pri presoji tveganja odprave vsakršne učinkovite konkurence

99 Tožeča stranka meni, da je Komisija storila očitno napako pri presoji obstoja zlorabe, ker je upoštevala namero proizvajalcev švicarskih ročnih ur, da si ne pridržijo trga, in je menila, da z zavrnitvijo zadevne dobave ni mogoče odpraviti vsakršne konkurence.

100 Komisija to trditev prereka.

– Prvi očitek: upoštevanje namere proizvajalcev švicarskih ročnih ur

101 Pri preizkusu ravnanja podjetja s prevladujočim položajem in zaradi prepoznanja morebitne zlorabe takega položaja mora Komisija upoštevati vse upoštevne dejanske okoliščine tega ravnanja (glej sodbo z dne 19. aprila 2012, Tomra Systems in drugi/Komisija, C-549/10 P, EU:C:2012:221, točka 18 in navedena sodna praksa).

102 Zato je obstoj morebitne protikonkurenčne namere le ena od številnih dejanskih okoliščin, ki jih je mogoče upoštevati pri ugotavljanju zlorabe prevladujočega položaja (sodba z dne 19. aprila 2012, Tomra Systems in drugi/Komisija, C-549/10 P, EU:C:2012:221, točka 20).

103 Komisija torej s tem, da je upoštevala dejstvo, da so proizvajalci švicarskih ročnih ur pojasnili, da so sisteme selektivnega popraviljanja vzpostavili iz drugih razlogov, kot je namera, da si pridržijo trg popravil in vzdrževanja, ni storila očitne napake, saj se pri utemeljitvi svojega sklepa v zvezi z majhno verjetnostjo, da se dokaže kršitev člena 102 PDEU, ni oprla izključno na ta element namere.

– Drugi očitek: presoja tveganja, da bo zaradi zavrnitve dobave nadomestnih delov odpravljena vsakršna učinkovita konkurenca

104 Tožeča stranka meni, da bi bila lahko zaradi zavrnitve dobave nadomestnih delov neodvisnim popraviljavcem odpravljena vsakršna konkurenca na zadevnih trgih, saj je število pooblaščenih popraviljavcev zelo omejeno, izjemno omejeni pa so tudi njihovi tržni deleži.

105 Komisija predlaga zavrnitev tega očitka.

106 Kar zadeva merilo odprave vsakršne konkurence, za dokaz kršitve člena 102 PDEU ni treba dokazati odprave vsakršne konkurence na trgu, ampak je treba dokazati, da zadevne zavrnitve lahko odpravijo ali bi lahko odpravile vsakršno učinkovito konkurenco na trgu (sodbi z dne 17. septembra 2007, Microsoft/Komisija, T-201/04, EU:T:2007:289, točka 563, in z dne 9. septembra 2009, Clearstream/Komisija, T-301/04, EU:T:2009:317, točka 148).

107 Na prvem mestu je Komisija v zvezi s tem v točkah 73, 110, 118 in 162 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da obstaja konkurenca med pooblaščenimi popraviljavci ter med temi popraviljavci in proizvajalci švicarskih ročnih ur na trgu popravil, saj so zadevni popraviljavci izbrani na podlagi meril v zvezi s kakovostjo ter so izbirni sistemi odprti vsem neodvisnim popraviljavcem, ki izpolnjujejo ta merila in se želijo vključiti vanje.

108 Ker iz analize značilnosti zadevnih sistemov selektivnega popraviljanja, opravljene v točkah od 60 do 81 zgoraj, izhaja, da jih je mogoče obravnavati kot dejavnike konkurence, za katere se ne uporablja člen 101(1) PDEU, Komisija s tem, da je iz te ugotovitve in drugih elementov, navedenih v točki 107 zgoraj, izpeljala, da je malo verjetno, da bi zaradi njihove vzpostavitve obstajalo tveganje odprave vsakršne učinkovite konkurence, ni storila napake.

- 109 Na drugem mestu je namreč Komisija v točki 122 obrazložitve izpodbijanega sklepa pojasnila, da obstoj konkurence izhaja tudi iz možnosti, da pooblašчени popraviljavci izvajajo popravila za več znamk. Zaradi možnosti doseganja ekonomij obsega je to, da lahko pooblašчени popraviljavci izvajajo popravila za več znamk, prav tako dejavnik konkurence na trgu popravil, ki lahko kaže na to, da je malo verjetno, da se dokaže tveganje odprave vsakršne konkurence.
- 110 Na tretjem mestu je Komisija v točki 123 obrazložitve izpodbijanega sklepa poudarila tudi, da so se med preiskavo nekateri neodvisni popraviljavci vključili v sisteme selektivnega popraviljanja nekaterih znamk. Tožeča stranka pa ne trdi – niti tega ne dokazuje – da bi bilo kateremu koli neodvisnemu popraviljavcu, ki izpolnjuje merila, preprečeno, da se vključi v enega ali več sistemov selektivnega popraviljanja. Poleg tega ni predložila dokazov za to, da popraviljavci, ki izpolnjujejo merila, niso bili sprejeti kot pooblašчени popraviljavci.
- 111 Ob upoštevanju vseh elementov, ki jih je navedla Komisija, ta torej s tem, da je menila, da je tveganje odprave vsakršne konkurence majhno, ni storila očitne napake. Ob upoštevanju pravil delovanja zadevnih sistemov selektivnega popraviljanja namreč obstaja konkurenca med pooblaščenimi popraviljavci ter med temi popraviljavci in internimi servisi proizvajalcev. Poleg tega preostali elementi, ki jih je analizirala Komisija, kažejo na to, da značilnosti zadevnih sistemov selektivnega popraviljanja omogočajo novim akterjem, da prodrejo na trg popravil, zaradi česar obstaja potencialni konkurenčni pritisk, s katerim je mogoče potrditi neobstoje tveganja odprave vsakršne učinkovite konkurence pri delovanju sistemov popraviljanja, ki se preučujejo v obravnavani zadevi.
- 112 Na četrtem mestu samo z zmanjšanjem števila neodvisnih popraviljavcev, vključenih v nacionalno združenje neodvisnih popraviljavcev, še ni mogoče dokazati odprave vsakršne učinkovite konkurence. Poleg tega člen 101 PDEU tako kot druga pravila konkurence iz Pogodbe ni namenjen le varstvu neposrednih interesov konkurentov ali potrošnikov, ampak tudi strukture trga in s tem konkurence kot take (sodba z dne 19. marca 2015, Dole Food in Dole Fresh Fruit Europe/Komisija, C-286/13 P, EU:C:2015:184, točka 125). Potreba po ohranjanju neizkrivljene konkurence torej ne pomeni, da je treba zavarovati obstoj neodvisnih popraviljavcev kot takih.
- 113 Na petem mestu z napotilom tožeče stranke na navedek iz dopisa iz leta 2005, ki vsebuje začasni sklep Komisije, da naj bi si želeli proizvajalci švicarskih ročnih ur pridržati trga popravil in vzdrževanja, ni mogoče dokazati očitne napake. Tega sklepa namreč ni mogoče izpeljati iz navedka, ki ga je povzela tožeča stranka in v katerem Komisija zgolj ugotavlja, da je za ohranjanje vrednosti izdelka potrebno, da poprodajne storitve zagotavljajo ali sami proizvajalci ročnih ur ali pa pooblašчени servisi, torej tretja podjetja. Kot poleg tega navaja Komisija, je ta dopis vseboval zgolj začasno stališče, ki je bilo izraženo, preden je Splošno sodišče razglasilo ničnost prve zavrnitve pritožbe, in ki mu je sledila dodatna preučitev zadevnih trgov. V teh okoliščinah to, da se končno stališče Komisije ne ujema z začasnim stališčem – tudi če bi bilo dokazano – ne more pomeniti, da je Komisija pri presoji storila napako.
- 114 Na šestem mestu s trditvama tožeče stranke, prvič, da trgi nadomestnih delov ter storitev vzdrževanja in popraviljanja rastejo in, drugič, da cene popravil in vzdrževanja, ki jih opravijo proizvajalci, niso zanemarljive, ni mogoče omajati ocene Komisije v zvezi z verjetnostjo obstoja zlorabe. Pojem zlorabe je namreč objektivni pojem, ki se nanaša na ravnanja podjetja s prevladujočim položajem, ki lahko vplivajo na strukturo trga, in ni odvisen od velikosti zadevnega trga (glej v tem smislu sodbo z dne 17. decembra 2003, British Airways/Komisija, T-219/99, EU:T:2003:343, točka 241). Velikost trga torej ne vpliva na opredelitev zlorabe.
- 115 Na sedmem mestu tega, da je Komisija storila očitno napako, ni mogoče dokazati niti s trditvijo tožeče stranke v zvezi s tem, da Komisija ni upoštevala meril, opredeljenih v sporočilu te institucije, naslovljenem „Navodila glede prednostnih nalog izvrševanja Komisije pri uporabi člena [102 PDEU] za izključevalna ravnanja, s katerimi prevladujoča podjetja zlorabljujejo svoj položaj“ (UL 2009, C 45, str. 7). Komisija namreč v skladu s tem sporočilom zavrnitve dobave obravnava kot prednostne, prvič, če se nanašajo na izdelek ali storitev, ki sta objektivno potrebna za učinkovito konkuriranje na trgu, ki je

naslednji v proizvodni verigi, drugič, če je verjetno, da bo z zavrnitvijo odpravljena konkurenca na trgu, ki je naslednji v proizvodni verigi, in tretjič, če je verjetno, da bo zavrnitev škodovala potrošnikom. Ker je Komisija – ne da bi storila očitno napako – menila, da je verjetnost, da se dokaže tveganje odprave vsakršne konkurence, majhna, ta zadeva ne izpolnjuje enega od kumulativnih meril za prednostno obravnavo. Ker eno od meril ni izpolnjeno, ni bilo treba presoditi utemeljenosti trditev tožeče stranke v zvezi s preostalima meriloma glede tega, da so nadomestni deli objektivno potrebni za to, da se lahko izvaja učinkovita konkurenca, in v zvezi s škodo, ki naj bi jo utrpeli potrošniki.

- 116 Komisija torej s tem, da je menila, da je verjetnost, da se dokaže tveganje odprave vsakršne učinkovite konkurence, majhna, ni storila očitne napake pri presoji.
- 117 Komisija zato s tem, da je menila, da je opredelitev zlorabe, ki bi izhajala iz zavrnitve nadaljnje dobave nadomestnih delov, malo verjetna, ni storila očitne napake pri presoji.
- 118 Drugi tožbeni razlog zato ni utemeljen.

Prvi tožbeni razlog: napaka pri opredelitvi tržne moči proizvajalcev švicarskih ročnih ur

- 119 Tožeča stranka v okviru tega tožbenega razloga Komisiji v bistvu očita, da je ugotovila, da ni izključeno, da so proizvajalci švicarskih ročnih ur v prevladujočem položaju na trgu dobave nadomestnih delov, medtem ko naj bi bili ti v monopolnem položaju, vendar tega elementa ni upoštevala pri presoji verjetnosti obstoja zlorabe.
- 120 Komisija predlaga zavrnitev tega tožbenega razloga.
- 121 Komisija je v točkah 102 in 103 obrazložitve izpodbijanega sklepa menila, da ni mogoče izključiti možnosti, da so proizvajalci švicarskih ročnih ur v prevladujočem položaju na trgih popravil in dobave nadomestnih delov, ker je za vstop na ta trga zaradi njunih značilnosti potrebna velika naložba.
- 122 V zvezi s tem iz sodne prakse izhaja, da se prevladujoči položaj iz člena 102 PDEU nanaša na položaj, v katerem ima podjetje gospodarsko moč, ki mu omogoča, da na upoštevem trgu ovira ohranitev učinkovite konkurence s tem, da ima možnost, da ravna v precejšnji meri neodvisno od konkurentov in strank. Tako s to določbo ni ustvarjena nobena razlika niti nobena stopnja v pojmu prevladujočega položaja. Če ima podjetje gospodarsko moč, kakršna se zahteva v členu 102 PDEU za ugotovitev, da ima na določenem trgu prevladujoč položaj, je treba njegovo ravnanje presoditi na podlagi te določbe. Vendar stopnja tržne moči načeloma vpliva bolj na doseg učinkov ravnanja zadevnega podjetja kakor na obstoj zlorabe kot take (sodbi z dne 17. februarja 2011, TeliaSonera Sverige, C-52/09, EU:C:2011:83, točke od 79 do 81, in z dne 19. aprila 2012, Tomra Systems in drugi/Komisija, C-549/10 P, EU:C:2012:221, točki 38 in 39).
- 123 V skladu s to sodno prakso vprašanja, ali imajo proizvajalci švicarskih ročnih ur tržno moč, večjo od tiste, ki jo predvideva Komisija, načeloma ni mogoče upoštevati pri preučitvi, ali ravnanje, ki se jim očita, pomeni zlorabo.
- 124 Ker poleg tega iz preučitve drugega tožbenega razloga izhaja, da Komisija s tem, da je zavrnila možnost, da ravnanje, ki se očita proizvajalcem švicarskih ročnih ur, pomeni zlorabo, ni storila očitne napake pri presoji, to nujno pomeni, da je prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na napačno opredelitev tržne moči proizvajalcev švicarskih ročnih ur, brezpredmeten.
- 125 Prvi tožbeni razlog je zato brezpredmeten.

Četrty tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji verjetnosti, da so zavrnitve dobave nadomestnih delov posledica omejevalnega sporazuma ali usklajenega ravnanja

- 126 Tožeča stranka trdi, da je Komisija s tem, da je menila, da je malo verjetno, da so zavrnitve proizvajalcev švicarskih ročnih ur, da bi še naprej dobavljali nadomestne dele, posledica omejevalnega sporazuma ali usklajenega ravnanja, storila očitno napako pri presoji. To v bistvu utemeljuje s tremi trditvami. Najprej, proizvajalci švicarskih ročnih ur naj bi imeli interes za organizacijo takega usklajenega ravnanja. Dalje, edini način, ki naj bi jim bil na voljo za uresničitev cilja, da si pridržijo trga popravil in vzdrževanja, naj bi bil skupno delovanje. Nazadnje, Komisija bi morala bolje preiskati ta vidik tako, da bi si priskrbela zapisnike sestankov dveh švicarskih trgovinskih združenj, na katerih naj bi proizvajalci švicarskih ročnih ur razpravljali o dobavi nadomestnih delov neodvisnim popravljavcem.
- 127 Iz sodne prakse izhaja, da postopno sprejemanje odločitev o zavrnitvi dobave, ki se kot v obravnavani zadevi razteza čez dolgo časovno obdobje, omogoča ugotovitev, da te odločitve niso posledica omejevalnega sporazuma, temveč so bile sprejete kot vrsta neodvisnih poslovnih odločitev (glej v tem smislu sodbo z dne 15. decembra 2010, CEAHR/Komisija, T-427/08, EU:T:2010:51, točki 131 in 132).
- 128 Komisija je v izpodbijanem sklepu menila, da postopno naraščanje zavrnitev ni bilo posledica omejevalnega sporazuma, ampak vrste neodvisnih poslovnih odločitev, ki so jih sprejeli proizvajalci švicarskih ročnih ur, saj te odločitve niso bile sprejete istočasno niti v istem obdobju, temveč postopoma v dokaj dolgem časovnem obdobju. Tožeča stranka pa ne izpodbija časovnega okvira vzpostavitve sistemov selektivnega popravljanja in zavrnitev dobave. Poleg tega je predložila dopise o zavrnitvi iz let 1996, 2000 in 2002.
- 129 Ker torej ni dokazov za sporazum ali tajno ravnanje, Komisija s tem, da je menila, da je malo verjetno, da so zavrnitve dobave nadomestnih delov posledica omejevalnega sporazuma ali usklajenega ravnanja, ni storila očitne napake pri presoji.
- 130 Kar zadeva trditev, da so imeli proizvajalci švicarskih ročnih ur ekonomski razlog za to, da se uskladijo, ki naj bi ga Komisija priznala, ter trditev, da je bil edini način, ki je bil tem proizvajalcem na voljo za uresničitev cilja, da si pridržijo trga popravil in vzdrževanja, skupno delovanje, je treba ugotoviti, da temeljita na nepodkrepljenih trditvah in na domnevnem prizadevanju za uresničitev cilja, ki ga tožeča stranka ni dokazala. Ker poleg tega ni dokazov o sporazumu ali tajnem ravnanju, s temi trditvami ni mogoče dokazati, da je Komisija storila očitno napako pri presoji.
- 131 Kar zadeva to, da naj bi morala Komisija izvesti nadaljnje preiskave, iz sodne prakse, navedene v točki 61 zgoraj, izhaja, da Komisija, če se ji ni treba izreči o tem, ali kršitev obstaja ali ne, ne more biti zavezana k izvedbi preiskave, saj bi bil namen preiskave le iskanje dokazov o tem, ali obstaja kršitev, katere obstoja Komisija ni dolžna ugotoviti. Ni ji torej mogoče očitati, da si ni prizadevala priskrbeti zapisnikov sestankov dveh švicarskih trgovinskih združenj.
- 132 Komisija zato s tem, da je menila, da je malo verjetno, da so zavrnitve proizvajalcev švicarskih ročnih ur, da bi še naprej dobavljali nadomestne dele, posledica omejevalnega sporazuma ali usklajenega ravnanja, ni storila očitne napake pri presoji.
- 133 Četrty tožbeni razlog torej ni utemeljen.

Peti tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

- 134 Tožeča stranka trdi, da Komisija sklepa o neugoditvi njeni pritožbi ni utemeljila z ustrezno obrazložitvijo.

- 135 V zvezi s tem je Komisija, če zavrne nadaljevanje preizkusa pritožbe, zavezana upoštevati obveznost obrazložitve. Ker mora biti obrazložitev dovolj natančna in podrobna, da lahko Splošno sodišče opravi učinkovit nadzor nad izvajanjem diskrecijske pravice Komisije pri določanju prednosti, mora ta institucija navesti dejanske okoliščine, na katerih temelji utemeljitev sklepa, in pravne preudarke, na podlagi katerih je sprejela ta sklep (sklep z dne 31. marca 2011, EMC Development/Komisija, C-367/10 P, neobjavljen, EU:C:2011:203, točka 75, in sodba z dne 21. januarja 2015, easyJet Airline/Komisija, T-355/13, EU:T:2015:36, točka 70).
- 136 V obravnavani zadevi zadostuje ugotovitev, da iz izpodbijanega sklepa izhaja, da je Komisija menila, da je verjetnost, da se dokaže kršitev člena 102 PDEU, omejena, saj ne obstaja tveganje, da bi bila z zavrnitvijo dobave nadomestnih delov in vzpostavitvijo sistemov selektivnega popraviljanja odpravljena vsakršna učinkovita konkurenca. Ob tem je menila, da je verjetnost, da se dokaže kršitev člena 101 PDEU, omejena, saj sta bili zavrnitev dobave nadomestnih delov in vzpostavitev sistemov selektivnega popraviljanja posledica neodvisnih poslovnih odločitev, ki niso bile sprejete istočasno. Poleg tega je odgovorila na vse trditve iz pritožbe, česar tožeča stranka ne izpodbija.
- 137 V teh okoliščinah je Komisija izpolnila obveznost utemeljitve s tem, da je jasno in nedvoumno navedla dejanske okoliščine in pravne preudarke, ki so jo privedle do ugotovitve, da je bila verjetnost, da se dokaže obstoj kršitve členov 101 in 102 PDEU, omejena. Ker Splošno sodišče na podlagi teh pojasnil lahko opravi učinkovit nadzor nad izvajanjem široke diskrecijske pravice Komisije v izpodbijanem sklepu, je ta zadostno obrazložen.
- 138 Peti tožbeni razlog zato ni utemeljen.

Šesti tožbeni razlog: kršitev načela dobrega upravljanja

- 139 Na podlagi člena 44(1)(c) Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991 mora vsaka tožba, s katero se začne postopek, vsebovati kratek povzetek tožbenih razlogov. Ta navedba mora biti dovolj jasna in natančna, da toženi stranki omogoči pripravo obrambe in Splošnemu sodišču, da odloči o tožbi, po potrebi brez drugih podatkov v utemeljitev.
- 140 Zato mora biti v tožbi natančno navedeno, iz česa je sestavljen tožbeni razlog, na katerem temelji tožba, tako da samo abstraktna navedba ne izpolnjuje zahtev iz Poslovnika z dne 2. maja 1991 (sodba z dne 12. januarja 1995, Viho/Komisija, T-102/92, EU:T:1995:3, točka 68).
- 141 Tožeča stranka v tožbi zgolj navaja, da naj bi bil sklep Komisije sprejet v postopku, v katerem ta ni pozorno preučila dejanskih in pravnih okoliščin, ki jih je navedla tožeča stranka, ter da je zato kršila njeno pravico do dobrega upravljanja, vendar k temu ne dodaja ničesar, s čimer bi to trditev podkrepila.
- 142 Ni pa mogoče šteti, da že napotilo na načelo dobrega upravljanja zadostuje za izpolnitev pogojev glede jasnosti in natančnosti, naloženih s Poslovníkom z dne 2. maja 1991.
- 143 Šesti tožbeni razlog zato ni dopusten.
- 144 Ker z nobenim od tožbenih razlogov, ki jih navaja tožeča stranka, ni dokazano, da Komisija ni upoštevala meja svoje diskrecijske pravice, tožba ni utemeljena.

Stroški

¹⁴⁵ V skladu s členom 134(1) Poslovnika Splošnega sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Tožeča stranka s svojimi predlogi ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije in intervenientk naloži plačilo njihovih stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (drugi senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Confédération européenne des associations d'horlogers-réparateurs (CEAHR) se naloži plačilo stroškov.**

Prek

Buttigieg

Berke

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 23. oktobra 2017.

Podpisi